

YILLARA SARI İNŞAAT VE ONARIM İŞLERİNDE HAKEDİŞLERDEN YAPILACAK VERGİ KESİNTİLERİ

Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği(Sıra No:18)
Hakedişlerden Yapılacak Kesintiler GİRİŞ Bilindiği gibi, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun değişik 94 üncü maddesinde, kamu idare ve müesseseselerince ödemelerde yapılacak vergi tevkifatına ilişkin hükümler yer almıştır. Ayrıca, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak aynı idarelerce yapılan bazı alımlara ilişkin hakediş ödemelerinden katma değer vergisi tevkifatı yapılması öngörülmüştür. **I- HAKEDİŞLERDEN YAPILACAK KESİNTİLER A- YILLARA SARI İNŞAAT VE ONARIM İŞLERİNDE HAKEDİŞLERDEN YAPILACAK VERGİ KESİNTİLERİ** 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun değişik 42 nci maddesinde birden fazla takvim yılına taşan inşaat ve onarım işlerinde kar veya zararın işin bittiği yıl kat'ı olarak tespit edileceği ve tamamının o yılın geliri sayılarak mezkûr yıl beyannamesinde gösterileceği; 44 üncü maddesinde ise inşaat ve onarma işlerinde geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın düzenlendiği tarihin, diğer hallerde ise işin fiilen tamamlandığı veya fiilen bırakıldığı tarihin, bitim tarihi olarak kabul edileceği hükme bağlanmıştır. Diğer taraftan, aynı Kanunun 94 üncü maddesinde, 42 nci madde kapsamına giren işler dolayısıyla bu işleri yapanlara (Kurumlar dahil) ödenen istihkak bedellerinden vergi tevkifatı yapılacağı belirtilmiştir. Buna göre; **1-** 193 sayılı Kanunun 42 nci maddesi kapsamına giren işler dolayısıyla bu işleri yapanlara (Kurumlar dahil) ödenen istihkak bedellerinden, 94 üncü madde uyarınca belirlenen oranda gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır. **2-** Sözleşmesine göre yıllık içerisinde bitirilmesi gereken inşaat ve onarım işinin, her ne sebeple olursa olsun

yılı içerisinde bitirilemeyerek, idarece ek süre verilmesi ve bu sürenin ertesi yıla taşması halinde; **a)** Ek süre ile ilgili kararın verildiği tarihten, **b)** Ek süre verilmemiş olmakla birlikte işin bitiminin ertesi yıla taşması halinde ise ertesi takvim yılı başından itibaren, ödenecek istihkak bedelleri üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir. **B-KİRA BEDELİ ÖDEMELERİNDE YAPILACAK VERGİ KESİNTİLERİ** **1- Kira Bedellerinin Kiralayana Ödenmesi Sırasında Yapılacak Vergi Tevkifatı** 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde “gayrimenkul sermaye iradı”nın tanımı yapılmış, değişik 94 üncü maddesinde de, kamu idare ve müesseselerinin ödedikleri gayrimenkul sermaye iradından gelir vergisi tevkifatı yapacakları hükme bağlanmıştır. Bu hükme göre, konut ihtiyacını karşılamak amacıyla ilgili bakanlıklarca kiralaan konutlar için ödenen ve haksahibi yönünden gayrimenkul sermaye iradı sayılan kira ödemelerinin gayrisafi tutarı üzerinden, 94 üncü madde uyarınca Bakanlar Kurulunca belirlenen oranda gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir. **2- Konut Kira Bedellerinin Konutta Oturan Personel Yönünden Ücret Sayılarak Vergilendirilmesi** Kamu kurum ve kuruluşlarınca, Kamu Konutları Yönetmeliği hükümlerine göre bedeli bütçeden karşılanmak suretiyle bina kiralanarak; -Emniyet Genel Müdürlüğünce ihtiyaç gösterilecek hal ve yerlerdeki emniyet personeline, - Türk Silahlı Kuvvetleri personeline, – Görevlerinin devamı süresince konut tahsis edilemeyen, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 2 nci maddesinde sayılanlar ile Devlet Güvenlik Mahkemelerinin başkan ve üyelerine, Cumhuriyet Savcı ve Cumhuriyet Savcı yardımcılara, tahsis edilmektedir. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde “ücret” işveren tarafından verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatler olarak tanımlanmıştır. Anılan Kanunun 63 üncü maddesinde de, konut tedariki ve sair suretle sağlanan menfaatlerin, konutun emsal kirasına veya menfaatin emsal bedeline göre değerlendirileceği hükmüne yer verilmiştir. Diğer taraftan, aynı Kanunun 23/9 uncu maddesinde, özel kanunlarına göre barındırılması gereken memurlarla müstahdemlere konut tedariki ve bunların

aydınlatılması, ısıtılması ve suyunun temini suretiyle sağlanan menfaatler ile mülkiyeti işverene ait brüt alanı 100 m2'yi aşmayan konutların hizmet erbabına mesken olarak tahsisi suretiyle sağlanan menfaatler (Bu konutların brüt alanı 100 m2'yi aşması halinde, aşan kısma isabet eden menfaat için bu istisna hükmü uygulanmaz) gelir vergisinden istisna edilmiştir. Maddede yer alan istisna hükmünün uygulanabilmesi için kendisine konut tahsis edilen personelin kanun uyarınca barındırılması gereken kişilerden olması veya konutun işverene ait olması gerekmektedir. Buna göre; **a)** İdarelerince kiralaran konutların, kendilerine bedelsiz olarak tahsis edilmesi halinde söz konusu konutlara ait kira bedellerinin ücretlerden istisna edilmesi mümkün olmadığından, bu ödemelerin (kira bedeli) aylık gayrisafi tutarının (kira kontratosunda belirtilen aylık tutarının) her ay ilgililerin ücretlerinin gelir vergisine tabi matrahına eklenmek suretiyle, ilgililerin ücretlerinden de gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir. **b)** Kiralaran konutların Kamu Konutları Yönetmeliği uyarınca hesaplanan kira bedelinin tahsis edilen personelin ücretinden kesilmesi halinde personele bedelsiz olarak sağlanmış bir menfaatten söz edilmesi mümkün olmayacağından, konutlardan yararlanan personelden alınan kira bedelinin personelin ücretinin gelir vergisine tabi matrahına ilave edilmek suretiyle vergilendirilmesi yoluna gidilmeyecektir. **C- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNA GÖRE YAPILACAK TEVKİFATLAR** 21/10/2003 tarihli ve 25266 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 89 seri no.lu Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği uyarınca; 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin 1 inci fıkrasında yer alan genel ve katma bütçeli daireler ile döner sermayeli kuruluşların inşaat taahhüt işleri, temizlik hizmetleri, özel güvenlik hizmetleri, makine teçhizat ve demirbaşlara ait bakım ve onarım hizmetleri, personele verilen yemek servisi, danışmanlık ve denetim hizmetleri alımlarına ait bedel üzerinden hesaplanan katma değer vergisinin 1/11/2003 tarihinden itibaren, sorumlu sıfatıyla beyan edilmesi ve ödemek üzere tevkifata tabi tutulması gerekmektedir. Tevkifat oranı, temizlik, özel güvenlik,

danışmanlık ve denetim hizmetlerinde %50'si, diğer işlerde ve hizmetlerde 1/3 üdür. Fatura veya benzeri belgesi 1/11/2003 tarihinden önce düzenlenmiş alımlara ait bedellerin bu tarihten sonra ödenmesi halinde tevkifat yapılmayacaktır. **II- DİĞER HUSUSLAR** 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 100 üncü maddesi ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin 5 inci fıkrası uyarınca, genel bütçeli daireler yaptıkları vergi tevkifatı için beyanname vermeyeceklerdir. Genel bütçeli kuruluş saymanlıklarınca, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre yapılacak vergi tevkifatları, ödeme yapılacak mükellefin gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olması durumuna göre, 602- Bütçe Gelirleri Hesabının gelir vergisi tevkifatı veya kurumlar vergisi tevkifatı ayrıntı kodlarına kaydedilecektir. Katma Değer vergisi tevkifatları ise ödemelerden tevkif suretiyle kesilen katma değer vergisi tevkifatları ayrıntı koduna kaydedilecektir. Katma bütçeli saymanlıklar, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre yaptıkları vergi tevkifatlarını ödeme yapılacak mükellefin gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olması durumuna göre, 370- Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabının müteahhit gelir vergisi veya kurumlar vergisi ayrıntı kodlarına, katma değer vergisi tevkifatlarını ise katma değer vergisi tevkifatı ayrıntı koduna kaydedecekler ve beyanname düzenlemek suretiyle ilgili vergi dairelerine yatıracaklardır. **III- YÜRÜRLÜK** 14/1/2003 tarihli ve 24993 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 18 sıra no.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır. Bu Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Tebliğ olunur.]]>